

En ö i havet

Elevmaterial

Namn: _____

BOKEN

Detta är en bok om systrarna Steffi och Nelli som är tolv respektive sju år gamla. De flyr från Österrike under andra världskriget och kommer till en ö utanför Göteborg i Sverige. De tror att de ska få komma till ett paradis, men det blir inte alls som de drömt om. Steffi hamnar hos en familj och Nelli hos en annan. I boken får man följa syskonens vardag och deras försök att passa in i samhället.

En ö i havet är första delen i en serie. Det finns sammanlagt fyra delar.

FÖRFATTAREN

Annika Thor är författare. *En ö i havet* är hennes första bok och den skrevs redan år 1996. Sedan dess har Annika gett ut flera böcker för barn och unga. Hennes böcker handlar ofta om människor som hamnar i svåra situationer.

TEXTFRÅGOR

Till denna bok finns det frågor till de olika kapitlen. Innan du börjar läsa ett kapitel är det bra att läsa igenom frågorna så att du vet vad de handlar om. Som du kommer att märka är det olika typer av frågor. Några är rena faktafrågor, där svaren hittas i texten. Andra är frågor där du själv behöver dra slutsatser och läsa mellan raderna. Det finns också frågor där du får fundera över vad du själv tycker.

Det nya landet (sida 3–6)

1. Vad får du veta om Nelli och Steffi?

2. Hur tror du att du skulle ha reagerat om du hade varit tvungen att fly från ditt hemland och lämna dina föräldrar?

Sjösjuk (sida 7–9)

1. Vad betyder ordet sjösjuk?

2. Var tror du att Steffi och Nelli är på väg?

Världens ände (sida 10–14)

1. Varför tror du att syskonen Steffi och Nelli får bo hos olika familjer?

2. Kapitlet heter Världens ände. Varför tror du att kapitlet fått detta namn?

Steffis nya rum (sida 15–18)

1. På sidan 16 står det "en vanlig familj". Vad är en vanlig familj, tycker du?

Första brevet (sida 19–21)

1. Nelli skriver två olika brev till sina föräldrar. Vad skiljer breven åt? Varför skriver hon om sitt brev, tror du?

Nelli är rädd (sida 22–26)

1. Vad är Nelli rädd för?
2. Finns det något som du är rädd för?

Baddräkten (sida 27–29)

1. Vilka är John och Elsa?
2. Varför vill inte Steffi bada?
3. Hur hade du känt dig om du fått en sådan baddräkt som Nelli fick?

Porslinshunden (sida 30–33)

1. Steffi tar en porslinshund från tant Alma. Varför tar hon den, tror du?
2. Är Steffi en tjuv?

Farbror Evert (sida 34–35)

1. Vem är farbror Evert?

Amerika (sida 36–38)

1. Flickorna pratar om Amerika. Varför gör de det?

2. Varför blir flickorna ovänner?

Vera (sida 39–40)

1. Steffi får ett brev från sin pappa. Vad står det i det?

Väckelsemöte (sida 41–44)

1. Vad är ett väckelsemöte för något?

2. Tant Alma säger på sidan 43: "Nu är ni väl glada ... Nu när ni mött Jesus och blivit frälsta". Vad menar hon med det?

3. Vad är söndagsskola för något?

Gamla böcker (sida 45–46)

1. Vad är en folkskola för något?

2. På sida 46 står det: "Trasiga böcker och fula gamla baddräkter duger åt ett flyktingbarn. Om tant Märta hade haft ett eget barn skulle hon säkert köpt nya böcker". Tror du det är så?

Första skoldagen (sida 47–50)

1. Hur är Steffis första skoldag?

2. Vilka likheter och skillnader finns mellan din egen skola och den som Steffi går på?

3. Vad tycker du om Sylvias sätt att välkomna Steffi?

Presenten (sida 51–54)

1. Steffi får en present av klasskompisen Svante. Hon blir inte så glad över presenten. Vad beror det på?

Bråket med Britta (sida 55–58)

1. Varför bråkar Britta och Steffi?

En tjuv (sida 59–63)

1. När Britta följer med Steffi hem hittar hon porslinshunden som Steffi tagit. Berätta vad som händer.

Omröstningen (sida 64–65)

1. Vera blir framröstad som Lucia. Hur reagerar Sylvia på det?

2. Finns det någon i din klass som är den som bestämmer, så som Sylvia gör i Steffis klass?

Den avklippta flätan (sida 66–70)

1. På sidan 68 står det: "Hon måste ha svängt med flätan, så att den kom åt mitt ljus. Eller Barbros, säger Sylvia". Tror du att det stämmer?

2. Steffi får nya brev från sina föräldrar. Vad skriver de denna gång?

Fotografering (sida 71–73)

1. Steffi blir arg när Nelli talar svenska. Vad beror det på, tror du?

I affären (sida 74–76)

1. Det blir tydligt att handlaren inte tycker om och inte litar på Steffi. Ge exempel som visar på detta.

Kälken (sida 77–81)

1. Vad får Steffi i julklapp?

Jag vill åka hem! (sida 82–86)

1. Steffi får brev från sina föräldrar och denna gång ber hennes pappa henne om hjälp.

2. Vad behöver han hjälp med?

3. Blir det som han hoppas?

Påskelden (sida 87–89)

1. I detta kapitel får man reda på att man tänder påskeldar. Det kan sägas vara en sed precis som att tända en eld på valborgsmässoafton. Vilka seder har du och din familj?

Drömmen om läroverket (sida 90–93)

1. Steffi har framtidsdrömmar. Hon vill bli läkare. Varför vill hon det, tror du?

2. Vad vill du bli när du blir stor?

Kriget kommer närmare (sida 94–97)

1. Kriget påverkar samhället där Steffi och Nelli bor. Kan du ge något exempel på detta?

Farligt fiske (sida 98–100)

1. Vad är en mina för något?

2. Kriget påverkar Steffis nya familj på olika sätt. Ge några exempel.

Cykelträning (sida 101–103)

1. Steffi bestämmer sig för att lära sig cykla. Hur gör hon? Och hur går det för henne?

Elakheter (sida 104–107)

1. Vera hjälpte Steffi att lära sig cykla men på skolan hånar hon Steffi. Varför gör hon det tror du?

2. Sylvia och flera andra i klassen är taskiga mot Steffi.
 - a. Hur skulle du ha gjort om du varit med i Sylvias grupp?

- b. Hade händelsen kunnat ske på din skola idag? Varför, varför inte?

3. Har du någon gång varit med om att någon varit dum mot dig på din skola? Vad hände då?

Skolavslutning (sida 108–110)

1. Steffi blir uppropad under skolavslutningen. Varför det?

2. Många av byborna hyr ut sina hus till sommargäster. Varför gör de det, tror du?

Sommargästerna (sida 111–113)

1. Vad är det för sommargäster som ska bo i Steffis hus under sommaren?

2. Vad är det bästa med sommargästerna, enligt Steffi?

Ingen människa är en ö (sida 114–116)

1. Sommargästerna son, Sven, läser upp ett stycke ur en bok för Steffi. Stycket är följande: "Ingen människa är en ö, hel och fullständig i sig; varje människa är ett stycke av fastlandet, en del av det hela ..." (sida 117). Vad betyder detta stycke?

Slagsmålet (sida 117–120)

1. Steffi tycker mycket om hundar. Gillar du djur?

2. En dag blir det slagsmål utanför affären. Vad är det som händer?

3. Vera sitter en bit bort men gör ingenting. Vad hade du gjort om du sett slagsmålet?

4. Varför vågar inte Steffi gå tillbaka hem?

På rymmen (sida 121–124)

1. Har du någon gång känt att du velat rymma?

2. Steffi berättar om hunden som hon hade i Wien. Vad hände med den?

Min tös (sida 125–127)

1. När tant Märta kommer med Vera och Steffi till affären säger mannen: "Jag antar att flickan är här för att be om ursäkt." (sida 126). Vad tror du att pojken Ragnar har berättat för sin pappa?

2. Tant Märta kallar Steffi "Min tös!" (sida 127). Vad tror du Steffi känner när hon får höra det?

En ö i havet (sida 129–130)

1. Steffi ska få börja på läroverket. Vad tror du det är som fått tant Märta och farbror Evert att ändra sig?

2. Var ska Steffi bo när hon börjar skolan?

3. Vad tycker du om bokens slut? Slutar boken som du hade önskat?

4. Vill du läsa fortsättningen på boken?

SKRIV EN INSÄNDARE

Boken *En ö i havet* utspelar sig under slutet av 1930-talet och början av 1940-talet.

Då hade inte alla barn möjlighet att gå i skolan även om de ville. Många barn fick sluta skolan i 13-årsåldern. Än idag finns det barn som i vissa delar av världen inte får eller kan gå i skola, närmare bestämt 258 miljoner barn ([unicef.se/fakta/ utbildning](http://unicef.se/fakta/utbildning)).

I denna uppgift ska du skriva en insändare där du med stöd i Barnkonventionen, unicef.se/barnkonventionen/las-texten#kort-version, argumenterar för att alla barn ska få gå i skolan. Försök även hitta exempel från boken *En ö i havet* som kan stärka din argumentation.

1. Börja med att samla argument. Skriv ner dem. Gå exempelvis till denna sida för att hitta argument, unicef.se/fakta/utbildning
2. Kan det finnas några motargument? Vilka? Skriv ner dem.
3. Finns det något i boken som kan användas i din insändare? Vad?
4. Bestäm dig nu för hur din insändare ska se ut, var de olika argumenten och eventuella motargument ska läggas in.
5. Skriv din insändare.
6. Avsluta med att skriva en rubrik som för fram din åsikt.
7. Skriv under din insändare med ditt namn eller en signatur.

GÖR REKLAM FÖR BOKEN

Du har nu läst boken. Din uppgift blir att få andra att vilja läsa boken genom att göra någon form av reklam. Du kan exempelvis göra genom att hålla ett kort tal, skapa en annons eller spela in en boktipstrailer.

Väljer du att skapa en annons kan du använda papper och penna eller digitala verktyg som exempelvis Google Dokument, www.canva.com eller Postermywall. En boktipstrailer kan du exempelvis skapa i iMovie.